

Előfizetési árak:

Egy évre . . . . . 5 frt — kr.
 Fel évre . . . . . 2 frt 50 kr.
 Negyed évre . . . . . 1 frt 25 kr.

Szerkesztőség:

Kurcaparti-utca 31. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények és az előfizetési pénzek is küldendők.

SZENTESI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

Hirdetésekre nézve

a lap egy oldala 24 helyre van beosztva
 Egy hely ára 90 kr. Bélyegdíj minden beiktatástól külön 30 kr.
 Hirdetések Stark Nándor könyvkereskedésében is felvetetnek.

Bermentellen levelek csak ismert kezek től fogadhatók el.

Nyilttér-ben

minden egyes sor közlése 30 kr.
 Kéziratok vissza nem adatnak.

Megjelen hetenként háromszor:

vasárnap, kedden és pénteken reggel.
 Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

SIMA FERENC.

Előfizetések elfogadhatók helyben:

Stark Nándor és Dezso Sándor könyvkereskedésében.
 Ugyanitt egyes számok is kaphatók.

Kossuth és Csongrád megye.

Van valami elragadó, magasztosan lélekemelő abban, mikor a legtisztább, legnemesebb érzelmek, a hazafiság ül ünnepet azzal, hogy hálával, kegyelettel járul azon oltár elé, melyen a honszeretet, a szabad polgári érzelmek örök szent lángja ég, s azon meleg és világosság nevében, melyet az emberiségre áraszt, kegyeletet és hálát parancsol.

Ily ünnepet ült Csongrádvármegye törvényhatósága f. hó 21-én tartott ülésében, mikor egyhangú szavazattal borult le annak nagysága előtt, aki Magyarországnak második honalkotójává vált azzal, hogy a modern alkotmányos államok sorába emelte s milliók számára megszerezte a jog- és honpolgári egyenlőséggel egy nemzetnek azon kincsét, melyért a népek világtérmentése óta készek voltak mindent áldozva küzdeni, s aki éppen azért; mert millióknak szerzett szabad hazát s e hazában honpolgári jogegyenlőséget; ezt megszerezte kard és vér nélkül, tehát világra szóló nagy szellemének s lángoló hazafiságának varázshatalmával valóban lekötelezte hazájának népét, a magyar nemzetet arra, hogy ha róla van szó, neve említettik: mint oltárnak szentsége előtt álljon meg, ajkán imát rebegve minden ember, aki azt mondja, hogy én magyar vagyok!

Csongrádvármegye a legloyálisabb nép törvényhatósága, s itt elhallgat a többség hazafiságos érzete, elnémul a kegyelet és kiáltva kel föl a hivatalos kötelesség érzete mindannyiszor, valahányszor a hatalom ezt megreklamálja.

Most is úgy indult, mikor kezdetben arról volt szó, hogy ez a vármegye is emelje föl szavát azért, hogy a ki itt milliók számára szerzett szabad hazát, szabad polgári létet, ha már ezért a mérhetetlen kincsért nem bir neki adni semmit nemzete, legalább ne engedje azt, hogy ettől a nagy hazafitól, bármilyen címen, hazánkhoz való jogossága elvonassék, magyar honpolgársága eltöröltessék.

A terv most is az volt, hogy Csongrádvármegye még akkor se adjon kifejezést hazafias érzetének, ha Kossuthról van is szó; de az utolsó pillanatban Magyarország legmagyarabb vármegyéje méltó lett magához, s fölemelkedett a hazafias kötelességérzet azon magas színvonalára, hol Csongrádvármegyének, mint az ország legmagyarabb vármegyéjének, elől kellene az ország minden vármegyéje közt járni.

S midőn Csongrádvármegye kimondta, hogy felir az országgyűléshez, hogy hazánk legnagyobb fiának: Kossuth Lajosnak hon-

polgári joga érdekében külön törvényt alkotassék: ezzel nem tett egyebet, csak azon kötelességét róttá le, mely elől loyálisodásból kitérni, éppen Csongrádvármegyének lett volna örök szégyen!

Ha a Rákóczyak, Bethleneknek, Bocskayaknak, Thökölyeknek hazánk jogai ezredéves fenállásában, magyar nemzetiségünk megvédésében köszönettel tartozunk unokáról-unokára, és mégis értök csak annyit sem tón a nemzet, hogy emlékükre, tiszteletükre egyetlen szobrot emelt volna; vagy a közölők számúzottak szent porait a honi földben való pihenésre hazahozatta volna: akkor valóban kétszeres szent kötelességünk a munkás hazaszeretet tűzszlopa: Kossuth előtt meghajolnunk és iránta érzett forró ragaszkodásunkat oszontentative kifejeznünk azzal, hogy az a törvény, amely őt minden ok nélkül excommunicálja: legalább az ő magas hitortorai személyére vonatkozólag megváltoztassék; reá nézve kivétel tételessék.

Igy kell, igenis így kell! Ha ő ragaszkodik magyar honosságához, ha ő fájdalmasan emlegeti prófétai leveleiben az ő kiközösítettét: akkor a magyar nemzetnek — bármely hangot adható testületének — meg kell ragadni minden törvényadta utat és módot arra nézve, hogy Kossuth ne legyen kénytelen az élet véghatárán olasz, vagy angol honpolgár lenni; hanem maradjon mindig magyar, maradjon örökre a miénk!

Kire nézve lesz megtisztelő ez? Mindenesetre a magyar nemzetre első sorban. Mit szólna hozzá a művelt nyugat, sőt az egész művelt világ, hogy ha mi egy Kossuthot — aki ugyan az egész világnak, mivel a világtörténelemé, — egy apró korszakban létrejött silány paragrafussal saját véreink közül egyszerűen kidobnánk?! Még elképzelni is megszégyenítő!

Az a törvény, az a paragrafus, mely őt ki akarta zárni, s azok a nagyok és dicsők, kik e nemes törekvés ellen azt veték, hogy „egy ember kedvéért kivételt tenni, vagy kivételes törvényt alkotni nem lehet,“ — régen szelek szárnyára bizott por és hamu lesznek már, mikor még Kossuth nagy neve, dicsősége s a magyar állam és nemzet iránti érdeme irányadásul, mint az északsarki csillag, olthatatlanul ragyogni fog.

Igy kell, így! Hadd irjon fel minden vármegye, minden kir. város az ő honosságá érdekében, hogy halmokká tornyosuljanak a páratlan Nemesnek nemes szülő-vármegyéje felhívására az akták, hogy lássa a mai magyar országgyűlés s lássa a mai kormány is, és a Lajthán tül metsző széllal szemben erő-

merítsen abból, hogy bármit tesznek, bármiként szavaznak, bármilyen tisztavirág-életű törvényt és paragrafust hoznak: a nemzet most is ugyanaz marad, a nemzet most is tántoríthatatlanul őrzi s nem hagyja elaludni keblében a hazafiság Veszta-lángját; — hogy a magyar nemzet Geniusza most is csak Kossuth!

⊙

Megyei közgyűlésből.

— február 20.

(A felirat folytatása és vége.)

Mélyen tisztelt képviselőház! A magyar nemzet kivételes helyzete ugyanis, hazánk történelmének tanúságai szerint, nagyon komolyan arra int bennünket, hogy ne igyekezzünk civilisationalis jelszók ingere s idegen példák hatása alatt napirendre térni a mult felett s egyszerre átváltoztatni közkormányzatunkat oly idegen intézmények behozatalával, melyek negligálják történelmi hagyományainkat s nyílt ellentétben állanak nemzeti közérzelmeinkkel. — Ha van nemzet és ország Európában, ugy ez a nemzet, a magyar nemzet, s ez az ország, Magyarország az, melynek minden olyan újabb alkotásánál, mely nagyobb kihatással van a nemzet politikai és társadalmi életére, érzékenyen őrt kell állani a közkormányzat mindazon institúciója mellett, melyek külön-külön és együttvéve historikus bázisát képezték állami fejlődésünknek, s egyszersmind nemzeti életünk annyi viharos hányattatásai közepett védváraik voltak hazánk közszabadságának.

Hazánk ezen institúciói között a vármegyék az államfentartó érdem, s ha azok nem hordták volna magukban a nemzet közügyét kielégítő közkormányzati feltételeket, akkor nem szolgálhattak volna oly biztos eszközül nagy nemzeti célok kivására, hanem mint magukat az idők folyamán túlélt rendszerek, önként multak volna el az 1848-iki nagy átalakulások korszakában.

A vármegyéket tehát választási rendszerükkel együtt a historiai létjog fentartá, s mert a vármegye választott tisztikarával és teljes önkormányzati jogaival — ha az események úgy kívánák — jövőre is örökösje lesz a magyar alkotmánynak, istápolója, fentartója a közszabadságot biztosító hazafias jogérzelemnek; annál fogva vármegyénk közönsége hazánk alkotmányos életén látna a legerősebb részütést a vármegyei tisztviselők kinevezetésének behozatalával.

Mert kétségtelen ugyan, hogy az állami közigazgatásnak, a kinevezési rendszerrel kapcsolatos életbe léptetése által a kormány hatalma a miniszteri felelősség határait is messze túlhaladó mértékben neveltetné; de ezen egy, szabadságára valamit tartó nemzetnek eltelkesülni nem szabad; mert minél nagyobb hivatalos apparátus felett rendelkezik a kormány, annál kisebb a nemzetben az ellentmondási képesség a hatalom tulkapásaival szemben. S minél inkább érzi a hatalom a nép ellentmondási képességének csökkenését, annál természetesebb ösztönt érez rendelkezéseiben tultenni magát a törvény határain. — S egy polgári jogaira már nem féltékeny nemzet mellett maga a független parlament is elveszti a hatalommal szemben souveranitását. — S mert a történelem már megtanított bennünket arra, hogy voltak és lehetnek hazafiatlan kormányok is, annál fogva a parlamentnek magának is vigyázni kell, hogy

a kormányok hatalma túl ne fejlesztessék, mert ez alkotmányos keretben az absolutizmusnak emeli fel fejét, melylyel szemben azután válságos időkben maga a parlament is tehetetlenné válik. S tehetetlenné is lesz, mihelyt önként járul azon garanciák megsemmisítéséhez, melyek a tapasztalat szerint a hatalom tulkapásaival szemben egy ezredéven át a közszabadságnak támogatói voltak s végső esetben mindig biztos menedékkül szolgáltak. A vármegyék megszűnnek erre garanciául szolgálni, mihelyt a tisztviselők kinevezetnek, kik, mint az állami bürocracia eszközei, feltétlen tényezőivé válnak az államhatalom minden akaratának.

De nem találjuk szerencsés gondolatnak a közigazgatási tisztviselők kinevezését a nemzeti törekvésekkel szemben hangoztatott magyar állameszme érvényesülése tekintetében sem, mert nemzetiségi viszonyaink nem olyanok, melyek feltétlen követelnek a velleitások leküzdése érdekében az államhatalom abszolút kifejtését. Sőt méltán lehet tartani attól, hogy míg a vármegyék mai önkormányzata mellett, a magyar állameszme szempontjából, az ország consolidatioja érezhetőleg, láthatólag halad a fejlődés azon útján, melyen minden nemzetiségi kérdés és ellentét a legtermészetesebb módon nyerhet hazánkban kiegyenlítést és megoldást. Az a körülmény ugyanis, hogy ha valaki ma még magyar állameszme-ellenes érzelmekkel van saturálva hazánkban s ennek dacára a községi életből fel a parlamentig részese lehet a magyar alkotmány minden áldásának, s az, hogy a nemzetiségi aspirációk magyar szempontból octroyált államhatalommal elnémitásnak, elnyomtatásnak kitéve nincsenek, sőt ha a választók bizalma úgy hozzá magával, a vármegyei kormányzat és a parlament is nyitva áll számukra; tehát a közszabadság az állam minden polgárára nézve egyenlően teljes integritással bír: oly palladuma a magyar állameszme hazánkban, mely önként hódít, készlet úgy az állam anyanyelvének megtanulására, mint az országot minden elnyomás ellen megvédő hazafias érzelmekkel való azonosulásra. S ezen érzelem istapolására a vármegyei önkormányzat mai kerete, a maga tisztválasztási rendszerével a legalkalmasabb, mert míg egyrészt a köztárgyalásokban való részvétel alkalmat nyújt a vegyesajku megyékben a helyi és állami közcélok feletti tanácskozások közepett a barátságos és sok elvi és eszmei ellentétet leküzdő érintkezésre, másrészt annak tudata, hogy a vármegyei aktiv szereplésre, az állami hatalom minden

érvényesülése nélkül is, a hazafiság biztosítja a legdönthetlenebb alapot, s ezek mellett a közszabadság békés élvezete, oly viszony, mely alkotmányos életünk rövid időszaka alatt épen nemzeti kérdésekben mutathat fel bámulatos eredményeket.

Állami életünk tehát e tekintetben biztosan, erősen halad előre. Csak a szovinismus nem látja ezt, mely tulhajtásra készlet; pedig ha valahol, épen nyelv és nemzetiségi kérdésekben kell őrizkedni a tulhajtásoktól. Az a nagy igazság, melyet hazánk bölcsé: Deák Ferenc mondott, hogy „a mit erőszak vett el tőlünk, azt alkalomadtán jó szerencsével még visszavehetjük; de a miről önként lemondunk, arra jogunkat elvesztettük örökre, — itt is áll. A magyar nemzet geniusa hódítsa meg a nemzetiségek nyelvét és hazafias érzetét. A mit így elfoglalunk, az a közös hazáé lesz, de csakis az, mert mindent lehet erőszakolni, csak nyelvet és hazafiságot nem!

S nincs kétség benne, hogy a tisztviselők kinevezésétől várt remény, nemzetiségi kérdésben, eredmény helyett visszahatást kelt; mert míg az a választott tisztviselő, ki állását a nemzetiségek bizalmából foglalja el a vármegyei kormányzatban, a magyar állameszme érdekében, áldados szerepet fejthet ki környezetében és hatáskörében; addig az a kinevezett tisztviselő, még ha nemzetiségi is, idegen s politikai missióját tekintve, tehetetlen a közönségre nézve: mert úgy áll a nép előtt, mint a kinek hivatalos kötelessége a nemzeti velleitások ellen küzdeni.

Haiba, mindent lehet erőszakolni, csak nyelvet és hazafiságot nem!

Nem indokolja tehát az állami közigazgatásnak a választási rendszer megsemmisítésével feltételezett behozatalát sem a jó közigazgatás érdeke, sem azon magasabb állam célok, melyeknek megvalósítása a kinevezési rendszertől van feltételezve. Sőt mint azt itt kifejtett felterjesztésünkben nyilvánvalóvá tettük: a tisztviselők kinevezése a míg egyrésztől jobb közigazgatást épen nem eredményezhet, másrésztől természetesen teremt oly állapotokat, melyek az idők folyamán még bealható válságos politikai viszonyok között, állami létünket és közszabadságunkat is veszélyeztethetik.

S mert a vármegyék önkormányzata minden körülmények között biztos keretűl és alapjául szolgálhat a legjobb közigazgatási rendszernek, s mert hazánk közigazgatásának jogtörténeti fejlődése, — ha csak könnyelműen szakítani nem akarunk nem-

zetünk életéhez forrt, erkölcsévé vált intézményekkel, — a közigazgatás bármily nagy reformjánál sem hagyható figyelmen kívül, sőt ez veendő a reform alapjául; annál fogva el sem bírunk képzelní oly közigazgatási törvény-alkotást, mely a vármegyék önkormányzatát áldozza fel a közigazgatás céljának, melynek épen ezen önkormányzat a legbiztosabb alapvetője és fenntartója. Hazafias tisztelettel kérjük azért a mélyen tisztelt képviselőházat, méltóztassék az állami közigazgatás életbe léptetésére irányuló törvényjavaslat elkészítésénél már oly irányban befolyást gyakorolni a kormányra, úgy a törvény megalkotásánál odahatni, hogy a közigazgatás célba vett reformja a közszabadság egyik legbiztosabb terepnumául szolgáló vármegyei önkormányzatot fejlessze és a vármegyék tisztválasztó jogát épségben fenntartsa!

Vagyunk Csongrádvármegye törvényhatóságának nevében stb. stb. (Következnek az aláírások.)

— **Andrássy Gyula gróf** holttestének beszentelése s Tőke-Terebesre, a családi sírboltba szállítása f. hó 21-én délután olyan fényvel és pompával ment végbe, a minőt Magyarország még nem látott, a minőt halandónak csak ritkán adatik.

A nagy halott ravatalánál, mely az akadémia palotájának disztermében volt felállítva, megjelent Magyarország koronás királya is, fényes kísérettel, ezenkívül jelen voltak a beszentelésné: IJózsef főherceg neje és családja, a diplomáciai kar tagjai, a közös, osztrák és magyar miniszterek, az ország zászlós urai, főrendei, képviselői, a legmagasabb katonai és egyházi méltóságok stb. stb. Leróttá kegyeletét a nagy halott iránt Magyarország felséges asszonya: Erzsébet királyné is, aki pontban 12 órakor jelent meg „leghívebb barátja“ ravatalánál, mintegy 10 percig buzgón imádkozva a megboldogult lelki üdvéért, majd sajátkezűleg helyezte el a ravatalon gyönyörű koszoruját, azon határozott kívánságának kijelentésével, hogy azt Terebesre is elvigyék s az ottani sírboltban helyezték el. — Hogy mily pótolhatlan vesztéség érte a nemzetet Andrássy Gyula halálával, elég hivatkoznunk a legelső magyar ember gyászára, a ki budai várpalotájának harmadik emeletére kitűzette a fekete lobogót.

A „SZENTESI LAP“ TÁRCAJA.

Szerelem és becsület.

— Történeti beszély. —

11. közl.

Irta: BIBÓ LAJOS.

Elmerül a nap a messze ködbe. Aranyos szélű báránnyelhekből nehéz, sötét felleg lesz. Az Ipoly habjai, melyek a balassagyarmathi várkastély oldalait csapdossák, fellázadtak a sötét ellen s hullám-töréseikből rémes fényt sugárzanak magok körül. Zúg a vihar s az orkán bömbölése csak pillanatokra szünetel, míg egy-egy vakító villám cikázik át az ólomszínű égen.

A villám fénye oda világít Balassa Bálint arcára, egész a szemek alá s megmutatja, mi csillog ott.

Két égető könnycsepp.

Négy esztendő óta az első, — meglehet utolsó.

— Ma négy éve! — susogja csendesen s gondolataivall visszazál a multba. — Azóta sírhalmodon elszáradtak a virágok, gondos anyám, s kívánságod, ohajtásidnak egyike teljesítve van: hű ápolód, Dobó Krisztina fiad nevévé lón! . . .

Aztán elhallgat megint.

Azt a kis szobát, melynek nyitott ablakánál ül a lantos, gondolataiba mélyedve, a termék egész hosszu sora választja el nevének lakosztályától, mégis oda hallatszik a dobdárdás mámoros, gunyos szava. Felkapja egy-egy szélrohám a hangokat s Balassa ablakához vágja csufondárosan.

A szerencsétlen ifju ember valami hervasztó,

dért hozó levegőt érez maga körül, minőt az ősz nyújt a tél bekövetkezéséről. Tudja, hogy valaminek történnie kell. Nejének oka lehet, hogy ennyire megfeledkezik magáról.

— Az asszony valamiben törí fejét. Vagy mit keresne Gyarmathon kapzsi unokabátyja, Dobó Ferenc és mit keresne itt a régi imádó, gersei Pethő Gaspár? . . .

És sivár lelke előtt egymás után tódultak fel a kérdések s a gondolat, — bár ő semmi melegebb vonzalmat nem érzett neje iránt — hogy Pethő Gaspár talán szeretheti nejét, mint a szemek közé csapó láng, fölégette a sáppadt arcot.

Csendesen megfordul s a fegyverekre veti szemét, melyek trofeumot alkotnak a falakon; van köztük kard, pisztoly, buzogany, nyíl, alabárd, yatagán, mind-mind csupa finom acél, gyilkolásra teremtve. Levesz egy pisztolyt, beletekint a haláltosztó csőbe, megtörölgeti az agyát, s mint az alvó gyermeket szokás, elrejtí kebelébe s nesztelen léptekkel Dobó Krisztina szobái felé siet.

A széles, oszlopos tornácra ujongva sivit a hideg szél végig s a fagyos csöppeket oda csapkodja arcához, míg benyit a tényesen világított terembe.

Dobó Krisztina egy támlányon hever s Pethő Gaspár térdre borulva előtte, szorongatja a kicsiny kezeket. Dobó Ferenc és András az asztal mellett ülve, üritgetik a kelyheket, míg a szoba egy szögletében gondatlanul játszik a két kis Balassa gyerek: János és Bálint.

A lantos, a mint belép, fejéhez kap, melle hőrögni kezd, nyelve akadoz, s előrántva a gyilkos fegyvert, támolgyva Pethő elébe lép.

Szavaiból kitör a rég elfojtott düh, semmi mérséklete többé, hogy éles, rezgő hangja túl hatol a vihar fagyos jajgatásán.

— Ember, mi történik itt!? — kérdi szilajon s pokoli fényben égő szeméit rászögzi a különben bátor, daliás leventére.

Dobó Ferenc, Krisztina unokabátyja, hirtelen odalép s egész nyugalommal szól:

— Ne beszéljünk most arról, ócsém! Hiszen tudod, hogy házasságtokat a pápa, IV. Syxtus föloldozá. Különben is neked, ki Mohamed hitét valold, s ki a bibliát a koránál cserélted fel, keresztény nő már feleséged nem lehet tovább!

— Nyomorult rabló! kiáltott élesen Balassa s félrelökte magától a mámoros embert.

— Hát nem tudod, hogy a pozsonyi kamarához leérkezett Ernő főherceg leirata, melyben a király felold az általa emelt gaz, nemtelen rágalom alól! . . . Gyarmat. Kékkő s a Balassák és Dobók gazdag, hatalmas birtokaira vágyakozol; mert szennyes leked csak az arany s más kincsekben gyönyörködik. Köszönd, hogy vendég vagy a gyarmathi kastély falai között, különben pillanatra sem haboznék kioltani mindenektől utált életedet! . . . Utonálló zsvány vagy s nem Dobó! . . .

Elhallgatott; majd szomorú tekintetét a félelmében remegő nő, Dobó Krisztinára emelé.

S te, asszonyom, ki az egrí hős, a félisten Dobó István leányának valold magadat, nem is pirulsz? . . . Van-e még más leked is, melyet újra beszenyehess; mert a mostani elveszett?

(Folytatása következik.)

A beszentelést — melyen a király huszártábornoki egyenruhában vett részt, csákóját kezében tartva, — Simor János hercegprímás végezte. A szertartás végeztével megindult a menet a katonaság sorfala között a magyar kir. államvasutak pályaháza felé, hová, — dacára, hogy a szertartás 3 órakor kezdődött, — 5 órakor érkezett meg, s ugyanitt adta meg a kirendelt nagy számú katonaság is volt tábornokának a végtiszteletet: a háromszoros disztüzet.

Andrássy Gyula halála alkalmából érdekesnek tartjuk felemlíteni, hogy épen február 18-án volt 100 éve annak, hogy ugyanabban az órában, amikor Andrássy Gyula örökre lehunyta szemét, indult Bécsből egy küldöttség a magyar nemzet legnagyobb ereklyéje: a koronával a magyar határ felé. Örömben uszott akkor a magyar nemzet; örömtüzek gyultak a hegyek tetején, örömtűz lángolt millió szivekben; mert megengedett érnei, hogy a magyar ismét birhassa legnagyobb kincsét, a koronát; visszanyerje önalkotta ősi törvényeit, hogy ezek védelme alatt újra megkezdhesse nemzeti életét. Száz évvel ezelőtti ötszáz ágyulövés üdvözlő dörgése jelenté, hogy a nemzet legdrágább kincse: a korona legméltóbb székelyére bevonult. Mátyás király óta nem látott ős Buda vára oly fényt, olyan pompát, mint akkor, mikor a szekrényből kiemelt koronát az országbiró a királyi palota erkélyéről az összegyűlt sokaságnak felmutatta. . . . S most, 100 év múlva, ismét bevonult egy másik menet Budára. Szekrénybe rejtett kincset hozott ez is, csak-hogy amíg az a 100 évvel előbbi egy, hiszszük, örökre visszanyert kincset hozott, ez egy örökre elvesztett kincs volt, Andrássy Gyula gróf porhüvelyé, azé a nagy államférfiúé, aki 1867-ben a koronát I. Ferenc József fejére feltette, s aki most könyezve állott legjobb tanácsadójának ravatala mellett.

Szentes, 1890. febr. 22-én

A szentes-vidéki takarékpénztár mai napon tartotta évi rendes közgyűlését az ezen intézetnél már szokásos csendben s a részvényesek teljes melegegésének nyilvánulásával.

A gyűlést **Fekete Márton** elnök az intézet jelen üzleti állásának és múltjának főbb vonásokban való ismertetésével s az igazgatóság tevékenységének méltatásával — megnyitván, felolvastattak az igazgatósági és felügyelő bizottsági jelentések, évi zárszámadás és felosztási javaslat, melyek is egyhangulag elfogadtattak.

A zárszámadásban kiténtetett 14,953 frt tisztá nyereségy eléréseért az igazgatóság az intézeti tiszták és felügyelő bizottságnak egyhangulag jegyzőkönyvi köszönetet szavazott.

A felolvasott igazgatósági előterjesztések első pontját képezte az alapszabályok módosításának megerősítési záradékkal ellátása, s hogy az alapszabályok 121. §-a értelmében lehetővé vált az eredetileg 20 évre meghatározott fennállási időnek f. évi aug. hóban lejártával, — különben bekövetkező feloszlás és liquidálás nehézségeinek kiküldése, és az intézet tovább működésének minden határidőhöz kötöttség nélküli elhatározása, a mi egyhangulag határozatként ki is mondatott.

Az igazgatósági előterjesztések második részét **Fekete Márton** elnöknek tiszteletdíjban való részesítése képezte. Az igazgatóság meleg hangon indokolt javaslatára **Fekete Márton** elnöknek, a ki kilenc évi működése alatt minden téren a leghelyesebb irányban és tapintatosan vezette az intézetet, úgy, hogy működése a legteltesebb elismerést és köszönetet érdemel, a közgyűlés egyhangulag 50 db. 10 frankos arany tiszteletdíjat szavazott meg.

Harmadik része volt az igazgatósági előterjesztésnek a tisztviselők fizetésére tett javaslata, melynek folytán **Szathmáry Ede** ügyész 600 frt fizetésének 700 frtra való felemelése, tekintettel arra, hogy az intézetet keletkezésétől, vagyis 20 éven keresztül melegegésével szolgálja s fizetésjavításban még nem

részesült; — **Felsenburg Manó** főkönyvezető eddigi 1200 frt fizetésének 100 frttal való felemelése, tekintettel arra, hogy új üzletágak behozatala és kezelésével teendői szaporodtak; — továbbá **Garay Imre** pénztárnok eddigi 1000 frt fizetésének 100 frttal való felemelése: egyhangulag elfogadtattak.

Ezzel a tárgysorozat kimerítve lévén: **Szedes János** igazgatósági tag indítványára **Szathmáry Ede** ügyésznek azon eredmény eléréseért, mely szerint az alapszabályok általa kontemplált módosítása és keresztülvitele által lehetővé vált az intézet liquidálása és újraalakulásának nehézségeit kiküldeni s az üzlet folytatását egyszerű határozattal meghosszabbítani: egyhangú köszönet szavaztatott.

Ezek után a közgyűlés az elnök életése mellett, berekesztetett.

Közgyűlési tudósításomat azzal zárom be, hogy egy oly takarékpénztári igazgatóság, melynek évi jelentéséből arról győződünk meg, hogy az általa vezetett intézet 75,000 frt alaptőke mellett 15 év alatt 25,000 frt tartaléktőkét, tisztviselői részére rövid öt év alatt majdnem 5000 frt nyugdíjalapot tudott teremteni, e mellett a részvényeseket 15—16 százaléknak megfelelő osztalékban részesítette; az olyan igazgatóság, mely nem huny szemet az elért eredmény munkásainak buzgalma és tevékenysége felett és nem várja be, hogy instanciázással kéressék pártolása a munka érdemszerű méltánylásához, hanem saját iniciatívájából önmaga hozza azt a részvényesek előtt javaslatba: az ilyen igazgatóság teljesen megérdemli a részvényesek bizalmát, elismerését. De azok a részvényesek is fölülemelkednek az anyagi érdek hajhászásán és fényes bizonyítékát szolgáltatják önzetlen, nemes gondoskodásuknak, kik évenként 150—200 frt juttatnak jótékony célra és nem fukarkodnak az elismerésben, méltánylásban azok iránt, kik az intézet erkölcsi, anyagi felvirágoztatásán dolgoznak. Ilyeneknek bizonyultak a szentes-vidéki takarékpénztár részvényesei.

P. J.

Helyi és megyei hírek.

— **Kossuth Lajos** nagy hazánkfia honossága ügyében — Zemplénnvármegye átirata folytán — Csongrádvármegye törvényhatósága **Sima Ferenc** indítványára, szemben **Jáz** állandó választmány javaslatával, egyhangulag határozta el, hogy felir az országgyűléshez. Ezen indítványhoz hozzájárult **Stammer alispán** is és igen szép hatásos beszéddel támogatta azt **Filó János** ref lelkész.

A szentesi 48-as népkör helyiségében mai napon este 6 órakor tartandó felolvasásra, mely az álami és községi adó körüli eljárás ismertetésével fog foglalkozni, ismételt felhívjuk úgy a kör tagjainak, mint általában a nagy közönség figyelmét, amennyiben a felolvasáson nem körtagok is részt vehetnek.

— **Kinevezések.** Ónodi Lajos lemondása folytán **Zsilinszky főispán** **Horváth Jánost** nevezte ki ideiglenesen alszámvevővé; **Mojzsis Lajost** pedig tiszteletbeli ügyésszé, s **Kristó Nagy Antalt** t. számvevővé.

— **A szentesi jótékony nőegylet** ma vasárnap délután 3 órakor tisztújítással egybekötött évi rendes közgyűlést tart. A pénztárnoki állásra, mint értesülünk. **Szépe Kálmánt** szándékoznak megválasztani, miután az eddigi pénztárnok, **Dósa Béla** nem hajlandó e tisztet továbbra is megtartani. Fontosabb tárgyat fogja még képezni a közgyűlésnek a titkár-választás.

— **A vasutépítés** következtében egyesektől kisajátított földterületekért járó összeg (6366 frt), 1888. január 1-től járó kamataival együtt, az illetők részére a városi közpénztárból kiutalványoztatván, a kinek-kinek esendő rész ugyanott felvehető.

— **A szentesi dal- és zeneegylet**, mint értesülünk, f. évi mártius hó 23-án **Szolnokra** megy hangversenyt rendezni, mártius 30-án pedig itthon, a kávéház termeiben fog táncal egybekötött hangversenyt rendezni.

— **A Kossuth-émlék** költségeinek fedezésére **Pápai Ferenc** 1 frtot küldött szerkesztőségünkhöz. Vajha minél többen követnék e nemes példát s minél több jökevdü adakozó akadna, hogy a felállítani tervelt emlékműt lenne Szentes város hazafias közönségéhez!

— **Utboronálás.** A közigazgatási bizottság f. hó 19-én tartott ülésében **Fekete Márton** indítványára a vármegyei utaknak boronával leendő elsimi-

tását, illetve helyreállítását határozván el, utasított az államépítészeti hivatal főnöke, miszerint a szükséges intézkedéseket az utaknak boronával leendő elsimitása céljából haladéktalanul tegye meg. **Fekete Márton** azzal okolta meg indítványát, hogy ez eljárás az uradalmaknál már régóta célszerűnek bizonyult a rögök eltávolítására.

— **Adózók figyelmébe.** A III-ad osztályu kereseti adó bevallása f. évi március hó 1-én veszi kezdetét városunkban, melyre nézve az ezen adó fizetésére kötelezettek, mint: feles szántók, földhaszonbérlek, kereskedők, iparosok, továbbá az ügyvédek, orvosok és gyógyszerészek egyenként is fel fognak hivatalni. E körülményre azzal hívjuk fel az érdekeltek figyelmét, miszerint bevallásaikat annyival inkább megtenni igyekezzenek, mivel ellenesetben adójuk a városi adóhivatal rendelkezése alatt álló adatok alapján, hivatalból fog megállapítani.

— **Tenyész apaállatok.** A f. hó 17-én megtartott vizsgálat alkalmával összesen 20 darab apaállatot talált a bizottság tenyésztésre alkalmasnak, és pedig: **Szekeres István** 1, **Czakó Imre** 2, **Földvári Nagy Sándor** 1, **Pintér Sándor** 1, **Héjja Lajos** 2, özv. **Sarki-Molnár Sándorné** 1, **Kristó-Nagy Imre** 1, **Kovács Bálint** 1, **Janó Ferenc** 1, **Téli Ferenc** 1, **Pataki János** 1, ifj. **Dunas-Varga Sándor** 1, **Mecs-Balogh Lajos** 1, **Kálmán Gergely** 1, **Piti József** 1, **Dómsódi István** 1, **Szedes Imre** 1 és **Kalpagos-Szabó Lajos** birtokában 1-et.

— **Még egy köszönet.** Az utolsó a most véget ért farsang alkalmából. **Lehota Kiss Bandi**, az első cigány zenekar vezetője mond ezuttal köszönetet mindazoknak, akik a f. hó 18-án rendezett álarcos báljuk sikerét akár adományaik által, akár egyéb tekintetben is előmozdítani kegyesek voltak.

— **Mindszenten** f. hó 13-án ejtett meg a bíróválasztás. Az állásra egyhangulag **Mihály József** választott meg. Az új bíró, mint az ottani újság írja, értelmes, becsületes és vagyonos iparos.

— **Ne sutor ultra crepidam.** A „Mindszent-Szegvár és Vidéke” című lap f. évi 7-ik számában akadtunk az alábbi hirdetemnyre, melyet szó szerint ide is iktatunk: „**Tündér világban**” című új vigadó helyiséget nyitottam, melyre vállalatomhoz a n. é. közönség pártolását kérem. **Cipész üzletemet** folytatom e mellett továbbra is a **Combo Imre** házában pártfogásért esedez. Tisztelettel **Gémes Károly**.”

— **Érdekes fogadás a büntető híroság** ejött. Budapesti levelezőnk a következő érdekes esetet közli velünk: **Robicsék Lipót** hazánkfia, bécsi gyáros, kinek **Nestroy-utcai** gyárában készülő tűz és betörésmentes, zajtalanul gördülő redőnyajtói világhírré tettek szert, nemrég **Budapestben** tartózkodva, egy vendéglőben találkozott **B. K.** budapesti concurrensével. Beszélgetés közben **B.** azt az állítást kockáztatta, hogy az ő gördönyei ép oly zajtalanok, mint **Robicsékéi**. **Robicsék** tagadta ezt, mire **B.** 20 üveg pezsgőre fogadást ajánlott. **Robicsék** elfogadta és hogy a fogadás gyorsan és részrehajlatlanul eldöntessék **B.** azt ajánlotta, hogy a vendéglősnek 10 éves kis fia legyen a bíró, egyikük se szóljon hozzá egy szót sem, hanem írják fel neki egy papírra, a mit tőle kívánna és ő aztán a kísérlet után szintén írja fel, hogy hallott-e zajt vagy nem? **Robicsék** ezt is elfogadta. A kísérlet a fiu jelenlétében azonnal megtörtént és pedig **B.** előnyére, mert a fiu a gördöny leeresztése után azt írta fel a papírra, hogy nem hallott semmifele zajt. **Robicsék**, habár ő elég zajosnak találta a redőnyt, mint gavallér ember, még az nap 30 palack pezsgőt küldött **B.** lakására. Másnap **Robicsék** ugyanabban a vendéglőben ebédelt és véletlenül megpillantotta a tegnapi mint bíró szerepelt fiut. Magához intette és néhány kérdést intézett hozzá, mire azonban választ nem kapott, mig végre kiszült, hogy a fiu a legmagasabb fokú siketségben szenved. Képzeltetni **Robicsék** melegegését és méltó felháborodását. Nem szólt semmit, hanem másnap család címén bünvádi feljelentést tett **B.** ellen, egyszersmind visszakövetelve a pezsgőért fizetett 100 frtját. A bíróság a kihallgatott tanúk vallomása alapján 2 havi fogságra ítélte **B.-t**, mert kitünt, hogy előtte a gyermek siketése ismeretlen nem volt. **Robicsék** azonban a 20 frt iránt a sommás utra utasította. **Robicsék** tehát ide fordult és mivel itt már a fogadás lényegéről is szó volt, felmutatott egy, a bécsi városi tanács által 343935 sz. a. kelt bizonylatot, melyben a **Robicsék-féle** tűz- és betörésmentes gördönyök mint teljesen zajtalanul működők és minden tekintetben melegegélők jelentetnek ki. Mivel pedig a bíróság kiküldött szakértők kijelentették, hogy **B.** redőnyei amazokkal semmi tekintetben a versenyt ki nem állják, **B.** kénytelen volt a száz frtot visszafizetni és a költségeket is viselni. **Robicsék** hazánkfia e 100 frtot 2 részre osztotta és két munkaképtelenné vált lakatos családjának adományozta.

Szentesi piaci árak.

Szentes, 1890. február 22.

A tartós szárazság következtében végre némi javulás állott be a buzaárakban, hasonlóképen emelkedett a hizott sertés ára is, ellenben az árpa és kukorica ára lanyhult.

A mai hetivásárban a következő árakat jegyeztük. B u z a : ó, 80—81 kilós mmja 8 frt 20 kr. uj. 77—78 kilós mmja 8 frt, 75—76 kilós 7 frt 70—80 kr. Á r p a : köble 4 frt 40 kr, mmja 5 frt 70 kr. K u k o r i c a : köble 4 frt, mmja 4 frt 30 kr.

Zab: köble 3 frt 60 kr. 4 frt.
Bükkönymag: köble 5 frt.
Szalonna: mmja 38 frt
Hizott sertés: kilója tiszta vágásra
40—42 kr.

REGÉNY-CSARNOK.

A boszorkány.

— Siciliani regény. — 86. közl.

— Elméd nincs helyén, barátom! — szólt Judith, — a gonosz szellem szól ajkadon keresztül, azonban én tudom, hogy Giovanni de Campo-Forte képtelen becstelen, aljas cselekedetre. Nézd csak, miként rágalmazod önmagad. Helyezd csak kezéd szivemre, tekints mosolygó arcomra és mondd, van-e bennem félelem?

— Te nyugodt vagy, Judith. Teljesítse tehát a halál kötelességét. De nekem nem lesz nyugalmam látni szenvedésidet; ajkad panaszait hallani, szivemet szakítaná meg. Örültté lennék, jól érted-e? és elfeledném becsületed, kötelességem és esküimet. Kárjaim között vinnék ki a szabadba és kegyelmet esdenék fivéremtől.

Zsuzsánna mindent hallott. A büszke marquisonő a zsidónőhöz vánszorgott és gyermekét kezében tartva, e megvetett lény fülébe susogá:

— Esztelen, mondá neki keserűen, — kedvesed meneküléssel kínál meg és te meg akarsz halni! Pedig az élet oly édes! S ujjával a barlang mélyébe mutatván, melyben a dulakodás még mindig folyt, így folytató: — Tekintsd csak a szerencsétleneket, miként veszekesznek az életért, az erdők és hegysek ezen hősei mikép szeretnének még csak egy utolsó lélegzet friss levegőt színi be, mielőtt az életből elköltöznének. — Judith hallgatag maradt. Zsuzsánna, ki gyermekének halálhörgését véle már hallani, gyengülő hangon folytató. — Ti mindketten éltetek kezdetén állotok; ti szeretitek egymást, a jövő ezer meg ezer édeni örömet rejt számotokra; a sziv paradicsoma nyílik fel előttetek. Judith, oly ifjan akarod szép arcodat a halál csókja által elhervasztatni? Mentsd meg ifjuságod! mentsd meg szerelmed! Sokszor feledést keresünk a sirban, ez azonban csak keserű csalódás.

— Nem értem önt, signora, — rebege Judith nyugtalanul.

Zsuzsánna megragadá kezét és folytató:

— Tudd meg Izsák leánya, könnyű a lelket elválasztani a testtől, de az élet világát, melyet Isten gyújtott fel, nem lehet eloltani. A lélek élve marad, és ott fent a magasban keserűen bánja meg testi hüvelyének elvesztését, újra megkívánja a földi gyönyöröket, melyekről önkénytelen mondott le és szenved, mint a megcsontított szenved hiányzó tagjáért. Ez a büntetés vár reánk a tulvilágon.

— Fájdalom! én annyit szenvedtem már, signora, — felelé a fiatal leány, — hogy nincs többé bátorságom reményleni.

— A kereskedő, ki hajóinak veszte által, melyek vagyonát hordták, tönkre tétetett, nem akarja túlélni szerencsétlenségét, önmaga rohan a halálba és másnap az elveszett hajó épen, megrakottan vitorlázik a kikötőbe.

— Kiméljen meg, signora, — szakítá itt félbe a zsidónő.

— Az elcsábított és azután elhagyott fiatal leány, folytató a marquisa, — a tengerbe vagy a mélységbe veti magát és másnap a hűtlen szerelmes bocsánatot jó kérni kedvesétől; azonban csak holttestére akad és egyedül a szegény halott lelke tanuja a bűnös bánatának.

Ezen különös beszéd zavará-e meg Juditot? újra felébredének-e kialudt reményei? Talán ő maga sem felelhetett volna e kérdésekre: azonban határozatát inogni érezé és megbánta gyors készségét az élet elhagyására.

A füst már áthatlan és elviselhetlen volt.

Zsuzsánna, kíváncsian tekintett a fiatal leány arcára, szavainak hatását kifürkészendő.

— Tehét lemondasz esztelen tervedről, ugy-e? — mondá neki csaknem parancsoló hangon.

(Folytatása következik.)

Elhaltak névsora.

Szentesen, 1890. február 16-tól február 22-ig.

Kis Sándor, 1 éves, hörglob. — Lénárth Lajos kereszteletlen fiúgyermek, 1 órási, születési gyengeség. — Szőke Lajos, 1 éves, bélhurut. — Biró Julianna, 82 éves, aggkór. — Mikec József, 27 éves, tüdővész. — Marázi Anna, 80 éves, aggkór. — Török Menyhért, 80 éves, agyszélhűdés. — Sztanó Sándor, 6 hónapos, tüdőhurut. — Kis Imre, 3 hónapos, születési gyengeség. — Kovács Erzsébet, 3 éves, hörglob. — Dudek József, 40 éves, tüdőlob. — Hidas Terézia, 1 éves, tüdőhurut. — Somodi Lidia, 38 éves, vesebaj. — Virág Judith, 56 éves, tüdővész. — Cakó Anna, 72 éves, végegyengülés. — Dóme Eszter, 4 éves, tüdőhurut. — Vida-Szűcs Sándor kereszteletlen leánygyermek, fél napos, születési gyengeség. — Kovács Mihály Pál, 7 éves, agykérlob. — Pengő Mari, 35 éves, tüdővész. — Sarkadi Nagy Mihály, 6 éves, agykérlob.

Szerkesztői üzenetek.

Sz. A. T.-Foldvár. Helven krajcárba.
G. B. Szentés. Jövő számunk hozza. A másikra nézve levelben.

Sz. M. Szentés. Beküldött közleménye csakis a Nyil-terben jöhet.

Sz. L. Késmárk. Az ígért szép szó, kivált ha azt meg is adják.

Kátai János

szent-lászlói egy első osztályu földje örök áron eladó; értekezhetni Kiss János szőlomnárral Héked, 15 sz. alatt.

Kristó-Nagy Imre

I. t. 211. számú. céhház melletti háza f. évi szent-György naptól hasznbérbe kiadó, vagy örök áron eladó.

Szántó Albert

fűszer- és vaskereskedésében Tisza-Földváron egy megfelelő képességgel bíró keresztény fiu tanulóul felvétetik.

Vince Péter

III. t. 521. számú háza az izr. templom közelében, mely koresmahelyiségnek is alkalmas, kedvező feltételek mellett eladó, vagy hasznbérbe kiadó. — Ugyanannak a városi téglaház mellett levő egy nyomási földje eladó. — I. t. 118. számú, Sarki-Molnár-féle háza, mely ugy koresma, mint bolti helyiségnek alkalmas, hasznbérbe kiadó; — értekezhetni a tulajdonossal III. t. 521. szám alatt.

Nagy Ferencz

nagy-királysági 10 hold földje a rajta levő épületekkel együtt szabad kézből eladó; — alkut lehet tenni a tulajdonossal I. t. 688. szám alatti házával. 3V3

Baranyi Imre férfisزابó

IV. t. 704. számú háza eladó; értekezhetni a tulajdonossal 3V3

Kiadó-lakás.

I. t. 180. szám alatti, volt Nyiri József-féle házamban egy szoba, konyha és kamrából álló lakosztály van hasznbérbe kiadandó. Vellisich Vilmos.

Értesítés.

A szentesi I-ső temetkezési egyesület közgyűlésének 4 ik számú határozatával a tagok létszámát 600-ról **700-ra felemelni** határozván el; értesítettik a közönség, hogy az egyleti alapszabály értelmében felvétetik rang-, nem- és valláskülönbség nélkül minden, 10-től 60 évesig levő szentesi lakos. **Beiratás** végett bármely időben jelentkezhetni alólírott egyleti elnök-, dr. Lábos Endre egyl. orvos- és Sajó Sándor egyl. pénztárnoknál.

Kristó-Nagy István,
egyleti elnök.

242—889. Ej.

HIRDETMÉNY.

A nméltóságú m. kir. honvédelmi miniszter ez évi január hó 18 án 61350—889. sz. a. kelt rendeletével a lovak és szekerek összeírását elrendelte. Ezen összeírás az 1890. február 16 án veendi kezdetét és tart március hó 1-ső napjáig bezárólag.

Figyelmeztetnek tehát a város bel- és kü területén levő ló és szekértulajdonosok, hogy lovaikat és szekereiket a jelzett időben a városi aljegyzői hivatalban (kurcaparti fél-egyházi Török féle háznál) mulhatlanul bejelentsek; mert az azt elmulasztók ellen, a törvény által meghatározott bírság összegek a legnagyobb mérvben fognak alkalmaztatni.

Szentés, 1890 február 12-én.

Polgármesteri megbízásból:
Szakál Mihály, v. aljzó.

Üzleti értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy az uri-utcában ujonnan épült saját házamban a mai kor minden igényeinek megfelelőleg, dusan berendezett

rőfös- és fűszer-üzletemben

nevezett árukból a legolcsóbb árak és legpontosabb kiszolgáltatás mellett vagyok képes tisztelt vevőimet részesíteni.

Ugyanezen házamban

érecz- és fakoporsó és sarkoszeru raktáramat

mindennemű temetkezésekhez való készletekkel kibővittem, ugy, hogy nálam a temetkezéshez való kellékek is a leggyorsabb kiszolgáltatás mellett bámulatos olcsó áron kaphatók.

Midőn a nagyérdemű közönség eddig kiérdemelt becses pártfogását továbbra is kérem, maradtam

10V4

kiváló tisztelettel

NYIRI GERZON.